Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel Uitvoeringsnotitie Ondermijning Zoetermeer 2023-2026
Zaakid	2023-111815
Auteur	Annemieke Veenboer +31793468462 A.Veenboer@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Essen W.H. van (Wijnand)
Portefeuillehouder	Burgemeester Bezuijen
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	
Programma(s)	Programma 5 Veiligheid
Eerdere besluitvorming	GEWIJZIGD Raadsvoorstel Rekenkameronderzoek Ondermijning GEWIJZIGD Raadsvoorstel Vaststelling kadernota 'Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026' 230411 Besluitenlijst raad 11 april 2023 Zoetermeer
Samenvatting	Dit voorstel ziet op de vaststelling van de "Uitvoeringsnotitie Aanpak Ondermijning Zoetermeer 2023-2026". In deze uitvoeringsnotitie wordt geschetst op welke thema's de aanpak zich de komende jaren zal richten en welke concrete activiteiten hierbij (minimaal) uitgevoerd worden. Doel is het weerbaar maken en houden van de gemeentelijke organisatie en de stad, zicht krijgen op aard en omvang van (nieuwe) ondermijningsthema's en zorgen voor voldoende slagkracht om daarop in te spelen, de concrete aanpak van ondermijning en het borgen en behouden van bereikte resultaten.
Bijlagen	1. Uitvoeringsnotitie Aanpak Ondermijning Zoetermeer 2023-2026

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Uitvoeringsnotitie Ondermijning Zoetermeer 2023-2026
2023-111815

De raad van de gemeente Zoetermeer
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 november 2023

besluit

1. De “Uitvoeringsnotitie Aanpak Ondermijning Zoetermeer 2023-2026” en daarmee de volgende doelstellingen vast te stellen:
   a. Het creëren en behouden van een weerbare stad
   b. Het creëren en behouden van een weerbare gemeentelijke organisatie
   c. Zicht krijgen op de aard en omvang van (nieuwe) ondermijningsthema’s en te zorgen voor voldoende slagkracht om daar effectief op in te spelen
   d. Het aanpakken van concrete ondermijning
   e. Bereikte resultaten en aanpak borgen en behouden

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 29 januari 2024

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
Op 11 april jl. zijn de Kadernota Voor een veilig Zoetermeer, Kadernota veiligheidsbeleid 2023 - 2026 en het Rekenkameronderzoek Ondermijning aangenomen door de gemeenteraad. Op basis van het Rekenkameronderzoek is het volgende door de gemeenteraad besloten:

1. De aanbeveling van de Rekenkamer, om te werken aan een integrale aanpak van ondermijning, over te nemen en;
2. Het college te verzoeken om, zoals het college zich heeft voorgenomen, een uitwerking te maken van deze integrale aanpak van ondermijning en daarin in elk geval de volgende punten mee te nemen:
   • de wijze waarop relevante ambtenaren, vooral ook van buiten het veiligheidsdomein, worden ingezet
   • preventie
   • de koppeling van veiligheid met wijkgericht werken
   • aandacht voor zowel slachtoffers als daders
   • efficiënte en effectieve informatiedeling tussen relevante partijen
   • het organiseren van positieve coalities en publiek-private samenwerking met bonafide (georganiseerde) ondernemers en intern met Economische Zaken en Ruimtelijke Ordening;
3. De uitgewerkte aanpak uiterlijk 1 december 2023 ter bespreking en besluitvorming aan de raad te sturen.

Beoogd effect
De aanpak van ondermijning heeft als beoogd effect:

- Doen terugdringen of verdwijnen van ondermijning
- Weerbare inwoners, ondernemers en gemeentelijke organisatie.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's
In de Uitvoeringsnotitie is aangegeven dat de aanpak meerdere doelen dient. Dit betreft het weerbaar maken en houden van de gemeentelijke organisatie en de stad, zicht krijgen op aard en omvang van (nieuwe) ondermijningsthema's en zorgen voor voldoende slagkracht om daarop in te spelen, de concrete aanpak van ondermijningscasuïstiek en het borgen en behouden van geboekte resultaten.

De ondermijningthema's waarop wordt gefocust zijn vastgoedcriminaliteit, drugscriminaliteit en illegale/onvergunde prostitutie. Deze onderwerpen worden nader onderzocht om te bepalen in hoeverre er sprake is van problematiek in Zoetermeer en zo nodig een (integrale) aanpak vorm te geven. Daarnaast wordt de aanpak voorgezet op de al bestaande focusthema's bedrijventerreinen en een weerbare gemeentelijke organisatie en weerbare stad. Nachthoreca is niet langer als focusthema voor de ondermijningsaanpak opgenomen, omdat de problematische nachthoreca inmiddels (grotendeels) uit Zoetermeer is verdwenen. Hiervoor blijft wel aandacht bestaan binnen het horeca interventieteam.

Daarnaast zijn aanbevelingen van de Rekenkamer opgenomen met betrekking tot het verkrijgen van meer zicht in bestuurlijke rapportages, meer aandacht voor preventie, het opstellen van een duidelijk werkproces en het intensiveren van de samenwerking op gebied van jeugd. In het plan is specifiek aandacht besteed aan samenwerking buiten de afdeling veiligheid (VVH) en met externe (private) partijen. De samenwerking met de afdelingen Economische Zaken en Ruimtelijke Ordening is inmiddels ingezet. Er wordt ingezet op preventie door het in beeld

krijgen en wegnemen van gelegenheidsstructuren die onze stad aantrekkelijk maken voor criminelen. Er is tevens een kader voor informatie uitwisseling en een helder werkproces opgesteld. Hierbij wordt aandacht besteed aan privacy. Tot slot komt er meer aandacht voor het slachtoffer, bijvoorbeeld door meer aandacht te hebben voor mogelijke criminele uitbuiting.

Hieronder een schematische weergave van de doelen, activiteiten en globale planning bij de genoemde focusthema's.

Focusthema	Doel	Actie	Tijdpad
Illegale/onvergunde prostitutie	Aard en omvang inzichtelijk maken	Inventarisatie beautybedrijven in Zoetermeer die zich lenen voor seksuele dienstverlening	Gestart 4e kwartaal 2023, doorloop tot 2e helft 2024
	Aard en omvang inzichtelijk maken	Inventarisatie meldingen van illegale prostitutie gerelateerd aan de beautybranche of thuisprostitutie	1e helft 2024
	Aard en omvang inzichtelijk maken	Inventarisatie van het beeld van het seksaanbod, gerelateerd aan de beautybranche en thuisprostitutie in Zoetermeer, bij externe partijen die actief zijn op gebied van prostitutie en mensenhandel	Gestart 4e kwartaal 2023, doorloop tot 2e helft 2024
	Aanpak misstanden	Opvolgen van meldingen in samenwerking met anderen afdelingen en partijen	Doorlopend
	Aanpak misstanden	Inzet HEIT voor prostitutie controles	Doorlopend
	Werkwijze vormgeven voor de aanpak van misstanden	Vormgeven gemeentelijke aanpak van illegale prostitutie	1e helft 2025
Vastgoedcriminaliteit	Vergroten bewustzijn en meldingsbereidheid	Meld Misdaad Anoniem campagne vastgoedcriminaliteit	4e kwartaal 2023
	Vergroten bewustzijn en meldingsbereidheid	Bewustwordingsbijeenkomst voor financiële dienstverleners	4e kwartaal 2023
	Bewustwording en verbeteren verbinding met cluster ondermijning	Bewustwordingsactiviteiten voor gemeentelijke afdelingen	2024
	Aanpak misstanden	Opvolgen van meldingen	Doorlopend
Drugscriminaliteit	Aard en omvang inzichtelijk maken	Bespreken drugsgerelateerde MMA signalen in Kernteam ondermijning	Doorlopend
	Aard en omvang inzichtelijk maken	Samenwerking met handhavingsjuristen VTH m.b.t. drugsgerelateerde bestuurlijke rapportages	Start 2e kwartaal 2024
	Aanpak misstanden en preventie	Samenwerking met cluster jeugd bij Dealbreakers en persoonsgebonden aanpak doorgroeiers	Doorlopend
Bedrijventerreinen	Zichtbaarheid behouden	Regelmatig aanwezig zijn op bedrijventerreinen	Doorlopend
	Signaleren en aanpakken misstanden	Toezicht, bestuursrechtelijke en integrale controles	Doorlopend
	Aanpak misstanden	HEIT controles	Doorlopend
	Bewustwording en vergroten meldingsbereidheid	Meer bekendheid geven aan het meldpunt ondermijning@zoetermeer.nl via de ondermijningsmap	2e helft 2023 en 1e helft 2024
	Bewustwording	Organiseren ondernemersbijeenkomst met Platform Veilig Ondernemen	4e kwartaal 2023
	Aanpak misstanden	Casusaanpak	Doorlopend

	Investeren in gezond ondernemersklimaat	Investeringen in de openbare ruimte, extra schoonmaak en klein onderhoud [1]	Doorlopend
	Investeren in gezond ondernemersklimaat	Samenwerking met team Economische Zaken bij opstellen gebiedsvisie Noordelijke bedrijventerreinen	Gestart 2e helft 2023
Weerbare stad en gemeentelijke organisatie	Malafide actoren in vroeg stadium weren	Meedenken over actualisatie Bibob beleid en toepassing daarvan	Gestart 2e helft 2023
	Voldoen aan Actieplan Samen tegen Mensenhandel (Ministerie J en V)	Opstellen mensenhandelbeleid, in samenwerking met sociaal domein en in afstemming met buurgemeenten	2024
	Verbeteren onderlinge communicatie en samenwerking	Opzetten en versterken samenwerking met andere gemeentelijke afdelingen en teams	Start 1e kwartaal 2024
	Bewustwording	Bewustwordingsactiviteiten voor gemeentelijke afdelingen en teams	Gestart 4e kwartaal 2023
	Behouden onderlinge communicatie en samenwerking	Blijven investeren in bestaande samenwerking	Doorlopend
	Voorkomen verplaatsingseffecten	Samenwerking opzoeken met buurgemeenten en komen tot bepaalde mate van uniformering van beleid en toepassing daarvan	Gestart 4e kwartaal 2023 (doorlopende activiteit)
	Bewustwording en vergroten meldingsbereidheid	Publiekscampagne ondermijning en meer bekendheid geven aan meldpunt van gemeente en MMA	2025
Overig	Voortzetting samenwerking in RIEC-verband	Deelname RIEC casuïstiek	Doorlopend
	Brede aanpak ondermijning	Opvolgen van meldingen buiten focusthema's	Doorlopend

Argumenten

1. Vaststellen Uitvoeringsnotitie

1.1 Aanvulling van de Kadernota veiligheidsbeleid 2023 -2026 op operationeel niveau.

Door vaststelling van de Uitvoeringsnotitie wordt de Kadernota Voor een veilig Zoetermeer, Kadernota veiligheidsbeleid 2023 -2026 aangevuld op operationeel niveau. Hiermee wordt zicht verkregen op de wijze waarop het in het collegeakkoord toegekende budget wordt besteedt.

1.2 Verbetering evaluatie en verantwoording

Door vaststelling van de Uitvoeringsnotitie en de daarin benoemde activiteiten kan achteraf (ook) op operationeel niveau geëvalueerd en verantwoord worden. Om na te gaan of doelen behaald zijn en activiteiten zijn uitgevoerd, dienen deze eerst vastgelegd te zijn. In de Uitvoeringsnotitie zijn zowel meer abstracte als operationele doelen en activiteiten vastgelegd voor de beleidsperiode 2023-2026.

1.3 Uitvoering geven aan de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek ondermijning

In de Uitvoeringsnotitie zijn de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek ondermijning opgenomen en vertaald in nieuwe focus thema's en concrete activiteiten.

[1] Team OOV, en cluster ondermijning in het bijzonder, is niet verantwoordelijk voor dit deel van de aanpak. Andere afdelingen zijn hier aan zet. Cluster ondermijning dringt wel aan op actie vanuit deze afdelingen wanneer hun inzet nodig is en er is een nauwe samenwerking met het projectteam bedrijventerreinen.

Kanttekeningen

1. Vaststellen Uitvoeringsnotitie
1.1 Privacy
Momenteel is de Data Protection Impact Assessment (DPIA) en het Protocol Gegevensverwerking Ondermijning gemeente Zoetermeer 2023 nog niet afgerond, de concepten liggen er wel. In principe kan de aanpak pas plaatsvinden na vaststelling van de DPIA. Nu loopt de gemeentelijke ondermijningsaanpak al sinds 2018 zonder vastgestelde DPIA. Het streven is zowel de DPIA als het Protocol Gegevensverwerking Ondermijning gemeente Zoetermeer 2023 in het eerste kwartaal van 2024 vast te stellen en de aanpak van ondermijning in de tussenliggende periode voort te zetten.

Financiën
In het collegeakkoord is een budget vastgesteld voor de aanpak van ondemijning. De activiteiten zoals in de Uitvoeringsnotitie opgenomen, worden uitgevoerd door zowel interne als externe partijen uitgevoerd binnen de reguliere werkzaamheden en budgetten van de betreffende afdelingen of externe partijen.

Controleprotocol
Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie
Voor de Uitvoeringsnotitie heeft geen participatie plaatsgevonden omdat het een beleidsvoornemen betreft dat betrekking heeft op interne organisatorische aangelegenheden van de gemeente.

Over de aanpak van ondermijning wordt intern en extern gecommuniceerd en afgestemd. Gemeentelijke afdelingen worden geïnformeerd over hun (mogelijke) aandeel in de aanpak en hoe zij signalen kunnen herkennen en melden. Daarnaast wordt over de resultaten van de aanpak gecommuniceerd via social media kanalen van de gemeente, intranetplatform Enzo en wanneer relevant via de (lokale) media.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
Niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie
De Uitvoeringsnotitie wordt vastgesteld voor de periode 2023-2026. Jaarlijks vindt verantwoording plaats via de reguliere P&C cyclus. Daarnaast vindt op cijfermatig niveau jaarlijks verantwoording plaats via het dashboard ondermijning op de website van de gemeente (start eerste kwartaal 2024). Aan het eind van de periode zal geëvalueerd worden ten behoeve van de invulling van de aanpak van ondermijning in de daaropvolgende periode.